

ПОУКА ПРЕМА ПАРАГРАФУ 43 СТ. 1 БР. 1 ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ОД ИНФЕКЦИЈА (ИФСГ) <IFSG - Infektionsschutzgesetz>

Здравствена информација о поступању са намирницама

Особе које у својој професији производе, обрађују или пуштају у промет следеће намирнице:

1. месо, живинско месо и производе од тога
2. млеко и производе на бази млека
3. рибу, ракове или мекушце и производе од њих
4. производе од јаја
5. храну за дојенчад или малу децу
6. сладолед и полу-готове производе од сладоледа
7. пекарске производе (печива) чији фил или облог није потпуно испечен или угрејан
8. салате од финог и сировог поврћа и кромпирове салате, саламуре, друге емулговане сосеве, квасац за храну

а приликом тога **директно** (руком) или **индиректно** преко потребних предмета (нпр. посуђе, прибор за јело и други радни материјал) додиривају

или

раде у **кухињама** кафана, ресторана, кантина, кафића или других установа са заједничком исхраном и за **заједничку исхрану**,

морају, приликом првог ступања на посао у тим делатностима, приложити Уверење њиховог здравственог завода према параграфу 43 ст. 1 Закона о заштити од инфекција.

Зашто треба обратити пажњу на посебне мере предострожности?

У горе наведеним намирницама, одређени **изазивачи болести** се посебно лако умножавају. Трошењем таквих намирница загађених микро-организмима, људи могу тешко оболети од инфекција или тровања од намирница. У кафанама или заједничким установама се може ово догодити великом броју људи.

Из овог разлога, од сваког запосленог се мора тражити велика мера сопствене одговорности и обзирања на правила хигијене ради заштите потрошача и ради сопствене заштите.

(Најважнија правила смо саставили за Вас у додатку 1.)

Закон о заштити од инфекција одређује да се **не можете бавити** наведеним **делатностима**, ако су се код Вас **појавиле болести** (симптоми болести) које упућују на једно од следећих обољења или које је лекар установио код Вас.

- Акутни инфективни гастроентеритис (заразни пролив који се одједном појављује) проузрокован од салмонела, шигела, бактерија колере, стафилокока, кампилобактера, рота-вируса или других проузроковача пролива.
- Тифус или паративус.
- Вирусни хепатитис А или Е (запаљење јетре).
- Имате инфициране ране или кожну болест код којих постоји могућност да се проузроковачи болести преносе преко намирница на друге особе.

Преглед **узорка Ваше столице** пружа доказ да имате један од следећих проузроковача болести:

- салмонеле
- шигеле
- ентерохеморхагичне Ешерихија-коли-бактерије
- колера-вибрионе

Ако **елиминистете** ове бактерије (а не морате се при том осећати болесним) такође постоји **забрана рада** у области намирница.

Следећи симптоми упућују на наведена обољења:

Пролив са више од две ретке столице на дан, можда са муком, повраћањем и температуром.

Висока температура са јаким боловима главе, стомака или зглобова и зачеп (тек након неколико дана ћете имати јак пролив) знаци су за **тифус и паратифус**.

Типични за **колеру** су **млечно-бели проливи** са великим губитком течности.

Жута кожа и жута очна јабучница уз слабост и немање апетита упућују на **хепатитис А или Е**.

Ране или отворене области на кожи од **обољења коже** могу бити инфициране, ако имају **црвенило**, ако имају **слузав облог**, ако **пуштају течност** или су **отечени**.

Ако се наведени знаци болести јављају код Вас, у сваком случају морате потражити савет Вашег кућног или лекара предузећа! Реците му да на радном месту радите са намирницама. Поред тога, обавезни сте да о обољењу одмах обавестите Вашег претпостављеног.

(Ако желите сазнати више о описаним обољењима, можете о томе читати у додатку 2.)

Сада Вас молимо да потпишете следећу Изјаву, да сте прочитали и разумели ове Информације и да Вам нису познате никакве чињенице за забрану Ваше делатности.

Након усмене поуке ћете примити Уверење за Вашег послодавца или газду.

Посебна упутства за послодавца / газду

1. Такође и послодавци морају предати Изјаву потписану у додатку, ако припадају кругу особа наведених на 1. страни Информација.
2. Делатности описане на страни 1 Информација можете извршавати само ако сте примили Уверење према додатку, или имате Здравствено уверење према параграфу 18 Савезног закона о заразним болестима.
3. Ако први пут радите у овој делатности, Уверење од здравственог завода не сме бити старије од три месеца.
4. Особе које извршавају делатности наведене на страни 1 Информација, након почетка њихове делатности а и у будућности једном годишње, морају да се поуче о одредбама Закона о заштити од инфекција, наведеним на страни 2 и да евидентишу учествовање у овој поуци.
5. Ваше Уверење и уверења Ваших запослених као и документација о последњој поуци на радном месту мора да стоји на располагању, а сва уверења се морају моћи приказати сарадницима надлежног органа власти на захтев. У случају делатности на различитим местима, довољан је приказ оверене фотокопије.
6. Ако Ви или један од Ваших запослених имају један од симптома наведених на страни 2. ових Информација, ако је утврђено једно од наведених обољења или излучивање једног од набројаних проузроковача болести, онда морате предузети хигијенске мере које су прикладне да спрече ширење проузроковача болести на радном месту. Орган власти за контролу намирница и Ваш здравствени завод информишу у вези тога.
7. Ова поука не може да буде надоместак редовној поуци према Пропису о хигијени намирница.

Додатак I

Како можете допринети спречавању инфекција проузрокованих од намирница?

Одговор

- Пре почетка радног дана, пре сваког новог радног тока и, свакако, након сваког коришћења тоалета, темељито морате опрати руке сапуном под текућом водом. За сушење руку морате корисити једнократне папирне убресе.
- Пре почетка радног дана скините прстење и ручне сатове.
- Носите чисто заштитно одело (капа за главу, кецељу, рукавице, ципеле за унутрашње просторије).
- Немојте никад кашљати или кијати на намирнице.
- Мале и честе ране на шакама и рукама покријте водонепропусним фластером.

Прилог II

Код којих болести постоји законска забрана делатности?

Абдоминални (трбушни) тифус, паратифус

Изазивачи су салмонеле тифи и паратифи. Преноси се углавном путем воде и контаминираних намирница. Болест почиње високом температуром која неколико дана још више расте и остаје висока ако се болесник не лечи. Други симптоми су главобоља и болови у стомаку и зглобовима. Може доћи и до затвора који се затим развија у кашасти пролив. Захваљујући доброј хигијени воде и намирница, ови изазивачи код нас више нису раширени.

Тифус и паратифус манифестују се слично, али симптоми паратифуса су лакши.

Обе болести се по правилу преносе из ендемских подручја (Африка, Јужна Америка, Југоисточна Азија) или са подручја у којима су хигијенске прилике знатно погоршане због природних катастрофа или последица рата. Постоје разне заштитине вакцине против тифуса. Ако желите да службено или приватно путујете у ризичне земље, консултујте свог кућног лекара, лекара на послу или у здравственом заводу. Они ће вас обавестити о нужности вакцинације.

Колера

Изазивачи су бактерије колере. Преноси се углавном нечистом водом и намирницама; могућ је и директан пренос са човека на човека. Инфекцију редовно прате пролив, повраћање и грчеви у стомаку. Столица је бела као млеко, без крварења. Температуре обично нема. Код тешких облика долази до губитка течности и тело дехидрира (увучене очи, боре на кожи). Овај изазивач се такође појављује у подручјима са лошим хигијенским условима и лошим снабдевањем питком водом (Источна Азија, Јужна Америка, Африка). Не препоручујемо заштитне ињекције са вакцином која је тренутно дозвољена у Немачкој. У иностранству свакако постоје ефикасније вакцине које се боље подносе и које могу да се наруче у међународним апотекама. Када путујете у ризична подручја консултујте се са својим кућним лекаром, лекаром на послу или у здравственом заводу.

Шигелоза (бактеријска дизентерија)

Изазивачи су бактерије шигеле. Преносе се углавном са човека на човека (у случају недовољне хигијене), а такође и нечистим намирницама и питком водом. Шигеле су високо инфекцијске тј., довољно је само неколико бактерија да би се оболело! Код нас су често описиване епидемије у дечјим установама. Болест почиње изненада са високом температуром, главобољом и грчевима у стомаку. Почетни водени проливи брзо постају крвави. Изазивач постоји и у Немачкој. Шигелоза дакле није типична путничка болест, са њом треба увек рачунати.

Инфекција салмонелама

Изазивачи су многе врсте салмонела које потичу од инфицираних животиња (нпр., месо, млеко, јаја). Најчешћа болест изазвана салмонелама је акутни пролив са повраћањем праћен грчевима у стомаку и средње високом температуром. Симптоми могу бити врло различити.

Ови изазивачи болести су раширени по целом свету тако да треба у сваком тренутку рачунати на инфекцију. Болест се чешће појављује у летњим месецима.

Гастроентеритис изазван другим изазивачима

И друге врсте бактерија (нпр., стафилококе, одређене колибактерије, кампилобактерије, јерсиније) и вируси (нпр., рота, адено и норвал вируси) могу да изазову пролив, повраћање или грчеве у стомаку.

Хепатитис А и Е

Изазивачи су вируси. Преносе се преко намирница које садрже вирусе хепатитиса А или Е. Могуће је и преношење са човека на човека јер се вирус избацује столицом 1-2 недеље после инфекције. Одрасли углавном оболевају од грознице и отока јетре, нерасположени су и губе апетит. Док код нас кружи вирус хепатитиса А, вирус хепатитиса Е појављује се углавном у Азији, Африци и Централној Америци (увозне инфекције са путовања!). Обе инфекције манифестују се на исти начин; преносни путеви су исти.

Против хепатитиса А можете да се заштитите вакцинацијом. Пре путовања у јужне земље обавезно морате мислити на заштитну вакцинацију и о томе поразговарати са својим кућним лекаром, лекаром на послу или у здравственом заводу.